

1. Jelölje $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$, $\underline{a}$, $\underline{c}$ és $\underline{d}$ az ÖTÖDIK GYAKORLAT 1. feladatában bevezetett $\mathbb{R}^4$ -beli vektorokat.

a) Bázist alkot-e $\mathbb{R}^4$ -ben az $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$, $\underline{a}$ vektorrendszer?

b) Bázist alkot-e $\mathbb{R}^4$ -ben az $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$, $\underline{c}$ vektorrendszer? Ha igen, határozzuk meg $\underline{a}$ koordinátavektorát eszerint a bázis szerint.

c) Bázist alkot-e $\mathbb{R}^4$ -ben az $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$, $\underline{d}$ vektorrendszer? Ha igen, határozzuk meg $\underline{d}$ koordinátavektorát eszerint a bázis szerint.

2. Határozzuk meg az alábbi alterek dimenzióját és adjunk meg bennük egy olyan bázist, ami a csupa 1 koordinátájú vektort tartalmazza.

$$a) V = \left\{ \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^3 : 3x - 7y + 4z = 0 \right\} \quad b) W = \left\{ \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^4 : 5x_1 - 8x_2 + 4x_3 - x_4 = 0 \right\}$$

3. Legyen $\mathbb{R}^3$ -ben

$$\underline{a} = \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix}, \underline{b} = \begin{pmatrix} 4 \\ -1 \\ 2 \end{pmatrix}, \underline{c} = \begin{pmatrix} 7 \\ 8 \\ 5 \end{pmatrix} \text{ és } \underline{d} = \begin{pmatrix} 2024 \\ 10 \\ 20 \end{pmatrix}.$$

Döntsük el az alábbi vektorrendszerekről, hogy bázist alkotnak-e $\mathbb{R}^3$ -ben és ha igen, határozzuk meg a hiányzó, negyedik vektor koordinátavektorát eszerint a bázis szerint.

a) $\underline{a}$, $\underline{b}$, $\underline{c}$

b) $\underline{a}$, $\underline{b}$, $\underline{d}$

4. Az alábbi V alterekben adjunk meg egy olyan bázist, amely a megadott $\underline{v}$ vektort tartalmazza, valamint határozzuk meg V dimenzióját.

a) V azokból az $\mathbb{R}^4$ -beli vektorokból áll, amelyekben a felső két koordináta összege megegyezik az alsó kettő összegével; $\underline{v}$ -nek mind a négy koordinátája 1.

b) V azokból az $\mathbb{R}^{100}$ -beli vektorokból áll, amelyeknek a koordinátái felülről lefelé 2 kvóciensű mértani sorozatot alkotnak; $\underline{v}$ ezek közül az, amelynek az első koordinátája 7.

5. Legyenek $\underline{u}$, $\underline{v}$ és $\underline{w}$ lineárisan független vektorok $\mathbb{R}^n$ -ben. A p valós paraméter milyen értékeire teljesül, hogy az $\underline{a} = \underline{u} - \underline{v}$, $\underline{b} = \underline{u} + \underline{w}$, $\underline{c} = \underline{u} + \underline{v} - \underline{w}$, $\underline{d} = p \cdot \underline{u} + \underline{v} + \underline{w}$ vektorok szintén lineárisan függetlenek? ($\approx$ ZH, 2004. december 14.)

6. Jelölje $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$ és $\underline{a}$ a jobbra látható vektorokat.

Adjunk meg $\mathbb{R}^4$ -ben egy, az $\underline{u}$, $\underline{v}$ és $\underline{w}$ vektorokat tartalmazó bázist, majd írjuk fel ebben a bázisban az $\underline{a}$ koordinátavektorát.

$$\underline{u} = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \\ 4 \\ 4 \end{pmatrix}, \underline{v} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 6 \end{pmatrix}, \underline{w} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \underline{a} = \begin{pmatrix} 8 \\ 9 \\ 11 \\ -1 \end{pmatrix}$$

7. Jelölje $\underline{b}_1$, $\underline{b}_2$ és $\underline{v}$ a jobbra látható vektorokat. A p paraméter milyen értékeire igaz a $\underline{v} \in \langle \underline{b}_1, \underline{b}_2 \rangle$ állítás? A p -nek erre az értékeire határozzuk meg a $[\underline{v}]_B$ koordinátavektort, ahol B a $\underline{b}_1$, $\underline{b}_2$ vektorrendszert jelöli.

$$\underline{b}_1 = \begin{pmatrix} 2 \\ 4 \\ 1 \end{pmatrix}, \underline{b}_2 = \begin{pmatrix} 3 \\ -2 \\ 2 \end{pmatrix}, \underline{v} = \begin{pmatrix} 2 \\ 36 \\ p \end{pmatrix}$$

8. Tegyük fel, hogy $\underline{v}_1, \underline{v}_2, \dots, \underline{v}_k$ bázis a $V \leq \mathbb{R}^n$ altérben. A p paraméter mely értékeire teljesül, hogy a $\underline{v}_1 - \underline{v}_2, \underline{v}_2 - \underline{v}_3, \dots, \underline{v}_{k-1} - \underline{v}_k, \underline{v}_k - p \cdot \underline{v}_1$ vektorok szintén bázist alkotnak V -ben?

9. Határozzuk meg a NEGYEDIK GYAKORLAT 8. feladatának a) részében definiált $\mathbb{R}^4$ -beli altérnek (vagyis a felülről lefelé négy hosszú számtani sorozatot alkotó vektorokból álló altérnek) a dimenzióját.

10. Tudjuk, hogy az $\underline{a}$, $\underline{b}$, $\underline{c}$, $\underline{d}$ vektorok bázist alkotnak $\mathbb{R}^4$ -ben. Határozzuk meg az $\underline{a} + \underline{b}$, $\underline{c} + \underline{d}$, $\underline{a} + \underline{c}$, $\underline{b} + \underline{d}$ vektorok által generált altér dimenzióját. (ZH, 2017. november 30.)

11. A $V \leq \mathbb{R}^n$ altérre $\dim V = k$ és a $\underline{v}_1, \underline{v}_2, \dots, \underline{v}_k$ vektorok generátorrendszert alkotnak V -ben. Igaz-e mindig, hogy ekkor $\underline{v}_1, \underline{v}_2, \dots, \underline{v}_k$ bázis V -ben?

12. Megadható-e

a) $\mathbb{R}^4$ -ben négy darab vektor úgy, hogy közülük bármely kettő lineárisan független legyen, de semelyik három ne legyen lineárisan független? (ZH, 2014. október 20.)

b) $\mathbb{R}^5$ -ben öt darab vektor úgy, hogy közülük bármely három által alkotott rendszer lineárisan független legyen, de semelyik négy által alkotott rendszer ne legyen az? (ZH, 2014. december 15.)

c) $\mathbb{R}^4$ -ben hat darab vektor úgy, hogy közülük bármely 5 generátorrendszert alkosson $\mathbb{R}^4$ -ben, de semelyik 4 sem alkosson generátorrendszert $\mathbb{R}^4$ -ben? (ZH, 2014. december 19.)

13. Az $\mathbb{R}^{99}$ -beli V és W alterek egyaránt 50 dimenziósak. Mutassuk meg, hogy V -nek és W -nek van a nullvektortól különböző közös eleme.